

TRADICIONALNI IZLET DRUŠTVA GEODETOV SEVEROVZHODNE SLOVENIJE

BEOGRAD–NOVI SAD, 2006

Občni zbor Društva geodetov SVS je v mesecu marcu 2006 sprejel sklep, da društvo nadaljuje z tradicionalnimi izleti v nekdanje republike Jugoslavije. Glede na to, da smo Črno goro in Bosno in Hercegovino že obiskali, smo se letos odpravili v Srbijo, v nekdanje glavno mesto bivše Jugoslavije – Beograd.

Društveni kolega Andrej Kocuvan je s stanovskimi kolegi v Srbiji navezal stike in ti so nam pisno sporočili, da nas z veseljem pričakujejo in da nas bodo seznanili z aktualnimi projekti iz geodezije v Republiki Srbiji. Komercialni del izleta smo zaupali turistični agenciji POHORJE TOURS, ki nas je 1. 6. 2006 ob polnočnih urah popeljala proti Beogradu.

Prvi dan obiska v Beogradu je bil dopoldan ogled Republiškega geodetskega zavoda Srbije, kjer sta nas sprejela direktor Milan Arsenović in sekretar Zveze geodetov Milan Petrovič.

Slika 1: Direktor RGZ in sekretar Zveze geodetov Srbije. Slika 2: Skupni pogovori na RGZ Srbije.

V sproščenem razgovoru smo izmenjali strokovna mnenja in spoznali, da je Republiški geodetski zavod Srbije državna ustanova, ki je po funkciji primerljiva z GURS. Ukvarjajo se predvsem z osnovnim geodetskim sistemom, nadzorom nad geodetskimi izmerami in delno z izdelavo kart. Zavod ima 10 centrov po Srbiji, vsak od teh pa 5–15 geodetskih služb, od katerih vsaka pokriva eno politično občino. Skupaj je teh služb 152, ki pokrivajo vzdrževanje 5400 katastrskih občin, vključno z Vojvodino in Kosovom. Trenutno je geodetska služba v fazi preoblikovanja in pri tem spodbujajo privatno geodetsko sfero. V Srbiji deluje okrog 750 geodetskih podjetij s 1000 zaposlenimi geodeti. Za izvajanje geodetskih izmer potrebuje geodet dovoljenje Zveze geodetov

Srbije in licenco. Zveza geodetov Srbije ima okoli 7000 članov, ki so organizirani v desetih društvih, tudi vključujoč društva iz Republike srbske. Načrtujejo tesnejše povezovanje z geodetskimi društvi iz Bolgarije in Rusije, kar bi koristilo njihovemu skupnemu nastopanju na svetovnem tržišču.

Združenje geodetov Srbije in Črne gore je bilo ukinjeno januarja 2006 na vladno pobudo Republike Črne gore.

Slika 3: Skupinska slika pred zgradbo RGZ Srbije.

Slika 4: Pročelje zgradbe RGZ Srbije.

Na pobudo kolegov iz Srbije smo si ogledali gradbišče novega trikrakega železniškega križišča (Beograd Center), znanega pod imenom PROKOP. Gradbišče se razprostira na površini okoli 4 ha, imelo bo 10 tirov (od katerih danes obratujeta dva), izgradnja se je začela leta 1996 in naj bi bila v celoti dokončana z nadgradnjo trgovsko-poslovnega centra v letu 2011.

Slika 5: Armiranobetonska ploščad železniške postaje, nad katero se bo zgradil trgovsko-poslovni center.

Slika 6: Uvoz na železniško postajo Beograd Center.

Z željami in povabilom, da se vidimo v Mariboru, smo se poslovili, saj je vse nadaljnje ogledе prevzela agencija s prijaznim turističnim vodičem Andrejem, ki je pravi »maček« za Balkan.

Popoldne je sledil panoramski ogled z ladjico po sotočju Save in Donave, nato pa ogled pravoslavne cerkve sv. Save, Konaka kneginje Ljubice, Kalemegdana, kapele sv. Petke, Karlovih vrat, Trga republike s parlamentom itd.

Slika 7: Sotočje reke Save in Donave.

Slika 8: Vstop na ladjico, vendar brez piva »Zlatorog« ne gre ...

Slika 9: Posledice Natovega bombardiranja leta 1999 – bivše Ministrstvo za notranje zadeve.

Slika 10: Zgradba bivšega centralnega komiteja KP JU, sedaj v lasti TUŠ SLO.

Slika 11: Pogled na Novi Beograd.

Slika 12: Pravoslavna cerkev sv. Save.

Zvečer pa smo se na boemske četrti Skadarlije odpravili v lokal Ima dana, kjer smo ob nostalgичnih zvokih starogradske glasbe imeli večerjo, ki je pri nekaterih posameznikih žal povzročila določene zdravstvene težave.

Po dveh dnevih smo izvedeli, da je bila naslednji večer v istem lokalu slovenska folklorna skupina iz Mozirja, ki je bila v celoti pripeljana v klinični center Beograd zaradi okužbe salmonеле.

No, mi smo jo odnesli še poceni, razen nekaj težav kolegic in kolegov doma, morda pa je k temu doprineslo tudi skrbno nazdravljanje s plavcem.

Drugi dan potepanja po Beogradu je bila osrednja točka ogled in poklon Titovi grobnici v Hiši cvetja na Dedinju.

Že pogled na parkirne prostore nam je dal slutiti, da Hiša cvetja bolj ali manj sameva. Morda je uspeh že to, da na grobu in okolici vsaj ni grafitov. Iz knjige prisotnosti sem razbral, da je največ obiskovalcev Slovencev in najmanj Črnogorcev.

Spominski muzej 25. maj, kjer naj bi bilo shranjeno okrog 200 000 dragocenih predmetov – Titovih daril, je bil zaprt in kustos Hiše cvetja nam je povedal, da je mnogo daril po razpadu Jugoslavije končalo v zasebnih rokah nekdanjih visokih funkcionarjev.

Slika 13: Skupinska slika s spomenikom Tita pred Hišo cvetja.

Slika 14: Kolegica Maja polaga spominski društveni venček na grobnico Tita (1892–1980).

Slika 15: Ekspozati delovnega kabineta Tita.

Ob našem obisku je navzoče najbolj pritegnila zbirka zveznih štafetnih palic, razstavljenih v vitrinah v preddverju Hiše cvetja. Poleg njih so na ogled tudi sporočila, ki jih je Titu več kot tri desetletja v palicah pošiljala »njegova mladina«. Palice so raznovrstne in mnoge prava umetnina.

Slika 16: Štafetna palica, ki je bila izdelana in ponesena iz Raven na Koroškem leta 1979.

Prva palica je bila ponesena in predana že maja 1945, ko je Tito praznoval 53. rojstni dan v Zagrebu. Že naslednje leto se je sklepna predaja štafete preselila v Beograd in tam ostala. S štafeto je povezana tudi odločitev, da se 25. maj praznuje kot dan mladosti in Titova štafeta se je preimenovala v štafeto mladosti (sprejeto 1957).

Leta 1980 seveda ni bilo običajne izročitve, temveč so jo na dan pogreba prenesli v Zvezno skupščino k Titovi krsti.

Med imeni mladincev in mladink, ki so s štafetno palico pritekli na stadion JLA in jo pred 50 000 ljudi izročili Titu, je komaj za vzorec slovenskih, a najbolj znano ime med vsemi je Miroslav Cerar (leta 1965).

Ker so nas drugi dan obiska v Beogradu spremljale tudi spomladanske plohe, smo si namesto Avale ogledali Muzej vazduhoplovstva - letalstva Beograd, kjer smo lahko obujali spomine in poglede na mogočno nekdanjo jugoslovansko strojno vojaško industrijo.

Slika 17: Muzej letalstva Beograd.

Popoldan smo zaključili s sprehajanjem po ulicah Terazije in se že pripravljali na večerjo z noro zabavo pri ciganih na Adi Ciganliji.

Slika 18: Plavajoči gostinski lokali na Donavi.

Slika 19: Večerja pri ciganih na Adi Ciganliji.

Tretji dan, po zajtrku smo se poslovili od Beograda in nadaljevali pot do deževnega Novega Sada, kjer smo se po ogledu in čudoviti kulinariki popoldan nekoliko nostalgичni odpravili proti domu.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem, ki so sodelovali pri organizaciji in izvedbi izleta: Andreju Kocuvan, Jožetu Kosu Grabar, Luciji Unuk, Mestni občini Maribor za protokolarna darila in našim zvestim sponzorjem – geodetskim podjetjem.

Brane Godec,
predsednik Društva geodetov severovzhodne Slovenije

Fotografije:
A. Kocuvan, univ. dipl. inž. geod.
J. Kos Grabar, univ. dipl. inž. geod.
D. Ivancič, geod. teh.

IZLET CELJSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA V BELGIJO IN NA NIZOZEMSKO

Mojca Glinšek

Vsako leto v Celjskem geodetskem društvu organiziramo večdnevni izlet. Letos smo se v začetku junija (10.–13.) odpravili v najgostejše naseljen in gospodarsko najbolj razvit del Evrope, v Belgijo in na Nizozemsko.

Zgodaj zjutraj, 10. junija, smo se iz Celja z avtobusom odpeljali proti letališču Treviso pri Benetkah, od koder smo poleteli na letališče Charleroi pri Bruslju. Popoldne smo si ogledali znamenitosti Bruslja. Najprej smo se ustavili pri Atomiumu, bleščečem simbolu nove dobe. Peš smo se podali v srednjeveško jedro z ozkimi skritimi ulicami, v katerih se kar naprej nekaj dogaja. Ogledali smo si Veliki trg z mestno hišo in se sprehodili do kipca golega dečka, ki so ga poimenovali Maneken Pis.

Naslednji dan smo pot iz Bruslja nadaljevali v Rotterdam, največje pristanišče na svetu. Mesto smo si ogledali z avtobusa in z razglednega stolpa, imenovanega Euromast. S stolpa smo v lepem jasnem vremenu komajda videli konec mesta. V mestu se veliko gradi. Nove stavbe so visoke, svetleče ...

*Slika 1: Atomium, simbol nove dobe.
Euromast.*

*Slika 2: Pogled na Rotterdam z razglednega stolpa
Euromast.*

Iz Rotterdama smo pot nadaljevali do mesteca Delft, kjer je v cerkvi grobnica kraljeve družine, mestna hiša pa je eden najlepših primerov nizozemske renesančne arhitekture. Pot smo nadaljevali v Haag, kjer smo si ogledali Palačo miru in parlament. Peljali smo se tudi mimo zapora, v katerem

so nastanjeni zaporniki z območja bivše Jugoslavije. Na poti v Amsterdam smo se ustavili v obmorskem letovišču Scheveningen. Tu smo videli, kako je narejen nasip, ki pred morjem varuje predele, ležeče nižje od morske gladine. Letovišče ima dolgo in široko plažo iz mivke, voda pa odraslemu človeku še daleč od obale ne seže prek pasu. Plaža je bila polna kopalcev, saj je bilo za začetek junija zelo vroče. Sonce je sijalo z vso močjo, temperature pa so se vse dni vrtele okrog 30 stopinj Celzija. Na takšno vreme nismo bili pripravljeni, zato s sabo nismo imeli kopalk. Da bi se malo ohladili, smo zavihali hlačnice in zakoračili v severno morje.

Popoldan smo prispeli v Amsterdam, si ga najprej ogledali z avtobusa, potem pa smo se sprehodili še skozi središče mesta, kjer smo si ogledali osrednji trg Dam, na katerem je kraljeva palača, železniško postajo ... Po večerji smo se srečali z našo bivšo sodelavko, Marinko de Wall - Srekl, ki se je poročila z Nizozemcem in zdaj živi na Nizozemskem. Zaposlena je na Ministrstvu za prostor v Haagu. V pogovoru nam je razkrila veliko zanimivosti o delu in življenju na Nizozemskem. Trenutno živi v manjšem naselju med Haagom in Amsterdamom. V službo se vsak dan vozi z vlakom, za kar porabi približno 2 uri. Naučila se je nizozemskega jezika, kar ji je omogočilo, da je dobila službo v upravi. Za nas, ki kar naprej nergamo, da trgovine niso odprte dovolj dolgo, je bilo zanimivo, da so trgovine na Nizozemskem odprte krajši čas, kot pri nas, in da je v manjših naseljih trgovin malo.

Slika 3: Hlajenje v severnem morju.

Slika 4: Posnetek z Marinko.

Tretji dan smo se odpeljali do največje svetovne borze cvetlic v vasici Aalsmeer. Borza je ogromna hala, v kateri so v zabojih razvrščene cvetlice z vsega sveta. V hali je več dvoran, namenjenih borzi cvetlic. Posebnost te borze je, da je cena cvetlic na začetku dražbe najvišja in se niža do konca dražbe. Cvetice se vedno prodajo za nižjo ceno od izklicne. Od tod cvetlice razvažajo po celem svetu.

Pot smo nadaljevali do stare ribiške komune na reki Zaan, kjer smo si ogledali mline na veter, coklarno, lončarno in sirarno. V sirarni smo poskusili izdelke, nekaj smo jih tudi kupili in jih odnesli domov.

Slika 5: Slika s svetovne borze cvetic.

Slika 6: Pogled na del ribiške komune na reki Zaan.

Ogledali smo si še brusilnico diamantov, kjer smo izvedeli, da je Amsterdam eno najpomembnejših svetovnih trgovskih središč za diamante, pokazali so nam tudi, kako se diamanti brusijo. Na koncu smo se ustavili še v trgovini z diamanti, a smo si izdelke le ogledovali, za nakup pa nam je zmanjkalo poguma. Popoldne smo si Amsterdam, ki je prepleten z večjimi in manjšimi kanali, ogledali še iz ladjice. Pogled z ladjice je bil res zanimiv. Na poti smo videli najožjo hišo v mestu, ki je široka le 1 m in ima 2 nadstropji. Pozno popoldne smo se podali še v »rdečo četrt« Amsterdamu, saj si je večina želela ogledati to lokalno posebnost.

Celjsko geodetsko društvo v svoje izlete vedno vključi tudi strokovni del. Tokrat smo se odločili, da si bomo ogledali njihov Kadaster – agencijo za kataster in registracijo zemljišč in Evropski parlament. Zato smo se zadnji dan že zjutraj odpravili na kataster za amsterdamsko okrožje, ki teritorialno pokriva območje severozahodne Nizozemske. Agencija je v novi visoki stekleni stavbi na obrobju Amsterdama. Tja se je preselila iz središča mesta. Sprejel nas je direktor, Ton van Helvert, ki nam je s svojimi sodelavci predstavil delo agencije. Nas je zanimalo predvsem področje zemljiškega katastra, zato se je krajša razprava razvila v tej smeri. Na koncu smo povprašali, kakšne so cene nepremičnin. Izvedeli smo, da so cene na obrobju mesta bistveno nižje od cen v središču mesta, da je ponudba poslovnih prostorov velika – tudi sami smo opazili, da so naprodaj cele stolpnice, in da je cena m² poslovne stavbe, v kateri je Kadaster, precej nižja, kot je cena primerljivih poslovnih prostorov v Ljubljani. Dve uri sta hitro minili. Zahvalili smo se za sprejem in odhiteli dalje.

Slika 7: Pozdravne besede Tona van Helverta.

Slika 8: Med predstavitvijo na Kadastru.

Mudilo se nam je nazaj v Bruselj v Evropski parlament. Spotoma smo si na hitro ogledali mesto Antwerpen.

V Evropskem parlamentu nas je sprejela uslužbenka – Slovenka, Irena Zagajšek, doma iz Celja, ki nam je predstavila, kako deluje Evropski parlament, kako postaneš uslužbenec parlamenta, povedala je tudi, da je za uspešno delo potrebno znanje francoščine. V nadaljevanju nam je asistentka evropskega poslanca Mihe Brejca, Katarina Cuderman, predstavila, kako poteka delo poslancev in priprava dokumentov v Evropskem parlamentu. Na koncu smo si ogledali dvorano, v kateri potekajo parlamentarna zasedanja, ki je bila tisti dan prazna, saj je parlament zasedal v Strasbourgu. V preddverju parlamentarne dvorane visijo zastave vseh držav članic Evropske unije, tudi slovenska. Nekateri so se z njo slikali. Na policah so brošure napisane v jezikih vseh držav članic, tudi v slovenskem.

Slika 9: Ob prihodu v Evropski parlament.

Slika 10: Na prostoru za obiskovalce v parlamentarni dvorani.

Krajši čas smo se zadržali še v okolica Evropskega parlamenta, malo poklepetali z nečakinjo ene od udeleženk izleta, ki tudi dela kot uslužbenka v Evropskem parlamentu, potem pa smo se polni najrazličnejših vtisov vrnili nazaj v domovino.

mag. Mojca Glinšek, univ. dipl. inž. geod.

članica CGD

E-pošta: mojca.glinsek@gov.si

Slike – Mladen Stanojević, CGD

IN MEMORIAM

JOŽE POHAR (1905-2006)

Poslovlili smo se od Jožeta Poharja. Minilo je leto in pol, odkar sva s Cirilom Slugo obiskala našega slavljenca, stoletnika, najstarejšega kolega Jožeta Poharja. Takrat je bil zdrav in živahen. Veliko nama je povedal o svojem življenju. Žal ga ni več. Umrli je 28. julija, od njega smo se poslovili na Žalah, 1. avgusta 2006.

Jože Pohar se je rodil 6. marca 1905 v Radečah, kjer je obiskoval osnovno šolo. Šolanje je nadaljeval na realki v Ljubljani. Po maturi leta 1924 je vpisal študij rudarstva na Tehniški fakulteti Univerze v Ljubljani. Na počitniških praksah, ki jih je opravljal v rudnikih v Kočevju, v Krmelju in v Franciji v Mauciele, je spoznal težavnost rudarskega poklica. Premislil se je in predsedal na geodezijo.

Po končanem študiju v takratni Dravski banovini ni dobil službe. Ponudili so mu zaposlitev v Bosni, vendar se za to ni odločil. Medtem ko je čakal na zaposlitev v Sloveniji, je živel v Radečah, kjer je kmetoval na posestvu staršev. Tu se je oženil. Žena je bila učiteljica v Radečah. Bil je aktiven v sokolskem društvu, kjer je telovadil in igral na sokolskem odru. Organiziral je tudi šahovski klub.

Leta 1937 je dobil službo pri Banski upravi Dravske banovine. Opravljal je dela s področja inženirske geodezije. Pred začetkom druge svetovne vojne je trasiral novo cesto mimo Radovljice, ob nedeljah pa se je vozil domov v Radeče. Ob začetku vojne so mu ostala zaključna dela in ekspropriacija obcestnih parcel. Odšel je v Ljubljano, ki je bila pod italijansko okupacijo. Dva meseca je sedel s sodelavci v uradu brez dela. Potem mu je uspelo oditi domov v Radeče, ki so bile pod nemško okupacijo. Okupator je veliko prebivalcev Radeč in okolice izselil v Nemčijo. Jože je imel srečo, da so ga kot strokovnjaka potrebovali. Zaposlil se je pri gradnji cest. Med drugim je projektiral, trasiral in gradil cesto Zagorje-Hrastnik; gradil je ceste, ki so še zdaj v uporabi. Po vojni mu župan ni dovolil oditi v Ljubljano. Dal mu je nalogo, da vodi dela pri obnovi

porušene šole in pri popravilu okoli 300 kmečkih hiš, ki so bile poškodovane, da so se lahko izseljeni domačini vrnilo na svoje domove.

Leta 1947 je Jože odšel v Ljubljano. Delal je pri gradnji cest, mostov in pri hidroelektrarni Moste. Leta 1950 pa je bil z dekretom prestavljen na Srednjo gradbeno šolo. Poučeval je več geodetskih strokovnih predmetov. Ker ni bilo učbenikov, si je sam pripravljaj skripte na podlagi lastnih izkušenj. Leta 1974 se je upokojil, vendar je nato še dve leti poučeval na isti šoli. Ob praznovanju njegovega stotega rojstnega dne ga je Ljubljansko geodetsko društvo imenovalo za častnega člana.

Starejši kolegi se Jožeta spominjamo kot dobrega kolega in strokovnjaka, mlajši kolegi kot natančnega profesorja in odličnega pedagoga – in tak nam bo ostal v spominu.